

LYS og LIV

Utgitt av Det teologiske Menighetsfakultet • Nr. 4, 1995 • 61 årg.

**MF-teologer
klar til tjeneste**

se side 6 – 7

Debatten om homofili

se side 2

**Vinn en reise til
8 000 kroner**

se side 13

LYS og LIV

Utgiver:

Det teologiske Menighetsfakultet

Ansvarlige redaktører:

Finn Olav Myhre

Olav Skjevesland

Redaktør:

Aud Kvalbein

Redaksjonssekretær:

Marianne Torp

Lys og Liv er informasjonsbladet til Det teologiske Menighetsfakultet. Bladet kommer ut med 5 nummer årlig, og sendes til alle MF-foreninger, samtlige menighetsråd i landet og alle navngitte bidragsytere. Alle som ønsker det, får bladet gratis tilsendt.

Ved kildeangivelse kan artikler fra Lys og Liv fritt gjengis.

Gaver til MF:

Alle gaver du gir til MF's arbeid kan du trekke fra på selvangivelsen i følge skattelovens paragraf 44.

Studier ved MF:

MF tilbyr følgende studier:

- Kristendomskunnskap grunnfag, mellomfag og hovedfag
- Teologi med praktisk-teologisk seminar
- Semesteremne i livssyn og religion
- Kateketseminar

Ta kontakt med studieveilederne!

Det teologiske Menighetsfakultet

Besøksadr.: Gydas vei 4, Oslo

Postadr.: Postboks 5144

Majorstua, 0302 Oslo

Tlf.: 22 59 05 00

Fax.: 22 69 18 90

Bankgiro: 6039.05.58409

Postgiro: 0801 5128780

Trykk: PDC, 1930 Aurskog

Opplag dette nr: 29 000

Neste nummer kommer: nov. -95

Forsidebilde (M):

Benedikte Gaam Roed

Tekst:

Der ikke annet er sagt, er teksten skrevet av Aud Kvalbein.

En viktig sak?

«TENK OM KIRKEN i stedet for å krangle for åpen scene om homofili, kunne samle alle krefter om forkynnelsen av Jesus som evangeliets sentrum!» Dette hjertesukket har vel noen hver av oss fornemmet, både hos seg selv og andre.

Samtidig merker jeg at det ganske enkelt ikke holder å si at evangeliet om Jesus er sentrum i kristentroen – og samtidig å se glatt bort fra det Jesus faktisk sa om samlivsspørsmål.

Men sa han noe om homofilt samliv? Nei, ikke direkte. Men la oss se litt på hva han sa om ekteskapet.

«Har dere ikke lest at Skaperen fra begynnelsen av skapte dem til mann og kvinne og sa: «Derfor skal mannen forlate sin far og sin mor og holde seg til sin hustru, og de to skal være ett kjøtt» (1 Mos 2,24). Så er de ikke lenger to, men ett kjøtt. Det som altså Gud har sammenføyd, skal mennesker ikke skille» (Matt 19,5f).

En mann og en kvinne inngår ekteskap – da er det Gud som sammenfører dem, sier Jesus. Han viser til Guds ord om ekteskapet slik det står å lese i fortellingen om menneskets skapelse. Nest etter forfatteren av 1 Mos 2 er det vel ingen enkelt person i hele Bibelen som gir ekteskapet mellom mann og kvinne en så høy og avgjørende status som Jesus.

Men ekteskapet er ikke for alle, sier han i samme tekst. Noen er «uskicket til ekteskap» (ordrett: eunukker) fra mors liv, noen er blitt gjort til eunukker av andre, og noen lever frivillig som eunukker, det vil si ugift, for himmelrikets skyld (Matt 19,12). Om dem som «fra mors liv» – altså ufrivillig – er «uskicket for ekteskap», forutsetter Jesus at de lever i samme enslige stand som de som frivillig avstår fra ekteskap.

Kort sagt: Jesus kjenner bare ett ekteskap: det mellom mann og kvinne. Til livet i dette ekteskap kjenner han ett og bare ett alternativ: livet i enslig stand, frivillig eller ufrivillig.

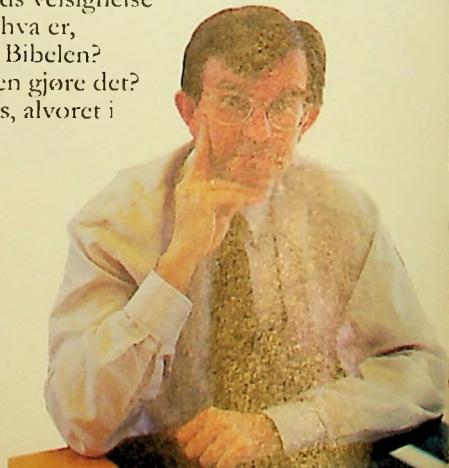
Derfor oppleves det som svært alvorlig når man nå tukler ufor-svarlig både med Guds skaperordning og med Guds uttrykkelige ord om ekteskapet; når man i våre dager etablerer en helt ny orden for samliv: den mellom mann og mann og kvinne og kvinne. Ikke er det ekteskap – forsikrer man oss – og ikke er det enslig stand. Neivel, hva er det så?

Og så skal kirken lyse Guds velsignelse over dette som ingen kan si hva er, og som er helt fremmed for Bibelen? Med hvilket mandat kan noen gjøre det?

Dette er, for mange av oss, alvor et i saken.

Oskar Skarsaune

Oskar Skarsaune, dekanus

Ragnar Skottene tar teologisk doktorgrad på skolens konfesjonelle kristendomsundervisning. Disputasen foregår på MF 9. september. (Foto: Egil Eriksson)

– Skolens undervisning i kristendom eller andre religioner og livssyn kan vanskelig unngå å være konfesjonell. Både teologiske og pedagogiske grunner taler for dette. Den verste intoleransen finnes i en undervisning som påstås å være nøytral, men som likevel formidler verdier.

DETTE UNDERSTREKER Ragnar Skottene som nå legger fram sin doktoravhandling. Temaet han har tatt for seg er *Debatten om den konfesjonelle profil i kristendomsundervisningen og grunnskolen i Norge fra 1870-årene til 1990-årene*. Han disputerer på Menighetsfakultetet 9. september.

Ragnar Skottene er forkynner og undervisningsleder i Ryfylke og Jæren Indremisjon. I arbeidet med avhandlingen har han bl.a. fulgt en rekke forskerseminarer ved MF og Misjonshøgskolen i Stavanger. Professor Torleiv Austad ved MF har vært Skottenes veileder.

Alt er konfesjonelt

– Begrepet konfesjonsløs kristendomsundervisning er meningsløst. Det finnes ingen slike eksempler. Ved nærmere analyse viser det seg også at den alternative livssynsundervisningen som ble innført i norsk skole i 1974 heller ikke er konfesjonsløs. Den formidler både virkelighetsforståelse og verdier.

Rent pedagogisk er det også viktig for barna å lære å kjenne sitt eget staded for de lærer om andre religioner. Det er god pedagogikk å gå fra det kjente til det ukjente, påpeker Skottene.

– Men Sverige vedtok jo objektiv religionsundervisning allerede i 1919?

– I hele avhandlingen min har jeg et sideblikk til Sverige. Vedtaket ble ikke realisert før i 1962, men så viser det seg at når man kaster konfesjonaliteten ut hoveddøren, så kommer den inn igjen bakdøren. I Sverige har den kommet inn igjen som en diffus demokrati-ideologi med kvasireligiøst preg.

Den norske skoledebatten i 50-årene var også preget av krav om konfesjonsløs og nøytral undervisning. De som kjørte debatten den gangen, tenkte imidlertid etter et vitenskapsideal som allerede da var foreldet. Nøytralitet er en umulighet sier Skottene.

Aktuelt tema

Hans tema griper inn i et helt aktuelle skoledebatten. Petersen-utvalget, oppnevnt av departementet, har gått inn for et åpent, utvidet og konfesjonelt kristendomsfag for alle. Utvalgets innstilling er nå ute til høring.

– Utvalget har konkludert forbausende likt med min avhandling. Men jeg tror det er ønsketenkning å få bort fritaksordningene slik de går inn for. Selv om vårt samfunn fortsatt er ganske enhetlig, finnes det grupper som er seg så bevisst sitt livssyn at det bør være mulig med fritak og alternativ undervisning, mener Skottene.

Taper og vinner

«For hva gagnar det et menneske om han vinner den hele verden, men tar skade på sin sjel?»

Matt. 16,26

DE FLESTE AV OSS har mer begrensede mål enn å vinne en hel verden. Det holder lenge med et vinnerlodd i livets lotteri. Så har vi da heller ikke – slik som Jesus – fått et slikt tilbud. Alle verdens riker og deres herlighet skulle bli hans om han tilba mørkets fyrste. «Herren din Gud skal du tilbe.» var Jesu svar. Vårt forhold til denne verden handler altså i bunn og grunn om hvem som er vår Gud, hvem vi tilber og stoler på.

Jesus ga avkall på å bli en vinner av denne verden, han ble i stedet taperen. Men han tok ikke skade på sin sjel. Han forble lydig mot sitt kall, forble verdens hersker under narrekongens kappe, forble den evige Sønn midt i fornedrelsen: «Min Far, min Far, hvorfor har du forlatt meg?»

Men i nederlaget lå seieren. På korset triumferte han over alle makter og myndigheter. Ut av den tomme grav stiger han som all verden en gang skal bøye kne for.

Ved vår dåp ble vi kalt til et liv i hengivelse til ham som ble taper for at vi skulle vinne, han som vant, for at vi skulle herske med ham. Vi fikk et liv som redder vår sjel.

Men underveis kan vi både skade og tape sjelen, fordi vi vil være denne verdens vinner. Mange setter alt inn på å bli både verdens og gudsríkets vinner. Saligheten skal bli selve topp-gevinsten etter at man har tatt med seg denne verdens mange små gevinster. Det er ikke helliggjørelsens, ikke seierens og kraftens vei, men veien til det skadede og forkrøplede trøsliv.

Andens kraft og seier, myndige troende med trygg og glad frimodighet, selvrespekt og håp finnes bare der hvor dåpens liv får utfolde seg under korsets dødsteget og i det livgivende lys fra den tomme graven.

Bernt T. Østestad

Bernt T. Østestad er professor i kirkehistorie ved Menighetsfakultetet

» Bønn er ropet fra dem som ikke kan og som ikke vet, til Ham som vet og som kan »

Takk for:

- 222 studenter som har tatt sine eksamener ved Menighetsfakultetet våren 1995
- 390 studenter som har søkt til MF høsten 95, av disse 50 på teologistudiet og 10 på kateketseminaret
- alle MFs venner som så trofast støtter opp om fakultetet med forbønn og gaver

Be for:

- Anne Birgitta Langmoen Kvelland, Odd Arne Skøgen og de andre som nå er ferdig med sine MF-studier
- de nye studentene som begynner i høst
- Guds ledelse i flyttesaken, styret skal avgjøre 25. september
- Menighetsfakultetets økonomi som nå begynner å troe oss

MF trenger 7–8 millioner kr i gaver hvert år. Informasjonssjef Aud Kvalbein (t.v.) og økonomisjef Hilde Hasvold følger med på økonomien. (Foto: Marianne Torp)

Høstgaven utdanner Guds medarbeidere

På Menighetsfakultetet har vi et pulserende liv nå om dagen. Nye studenter kommer inn og overtar etter tidligere studenter som står klar til tjeneste.

I JUNI I ÅR hadde 222 studenter tatt ulike eksamener ved MF. Av disse var det 23 ferdigutdannede teologer med praktikum. De går ut i ulike oppgaver i kirken. To av dem kan dere møte på side 6–7 i dette nummeret av Lys og Liv, Anne Birgitta Langmoen Kvelland og Odd Arne Skogen. De går inn i arbeid blant unge og eldre, både tradisjonelle oppgaver og nybrottsarbeid. Den teologiske utdannelsen de har fått med seg fra MF, blir en verdifull ballast i tjenesten.

I høst har omlag 390 studenter søkt ulike studier ved MF. Det gleder vi oss over. Av disse

har femti personer søkt til teologistudiet og ti til kateketseminaret. Dette er noe høyere enn de siste årene. De vil studere for å gjøre seg klar til arbeid i Guds rike. De fleste studentene starter imidlertid på kristendomskunnskap grunnfag. Mange av disse blir senere kristendoms lærere i skolen – en usedvanlig viktig oppgave i dag.

Det er studietilbudet til disse studentene dere bidrar til når dere ber for MF og støtter fakultetet økonomisk. Menighetsfakultetet får statsstøtte til driften, men likevel må vi skaffe en fjerdedel av inntektene våre selv, det betyr 7–8 millioner kroner i året. Fortsatt har vi en del igjen av årets mål. Vi takker deg for det du kan bidra med for å hjelpe unge mennesker til en god teologisk utdanning.

Med vennlig hilsen fra

Aud Kvalbein
informasjonssjef

Hilde Hasvold
økonomisjef

MFs flytteplaner

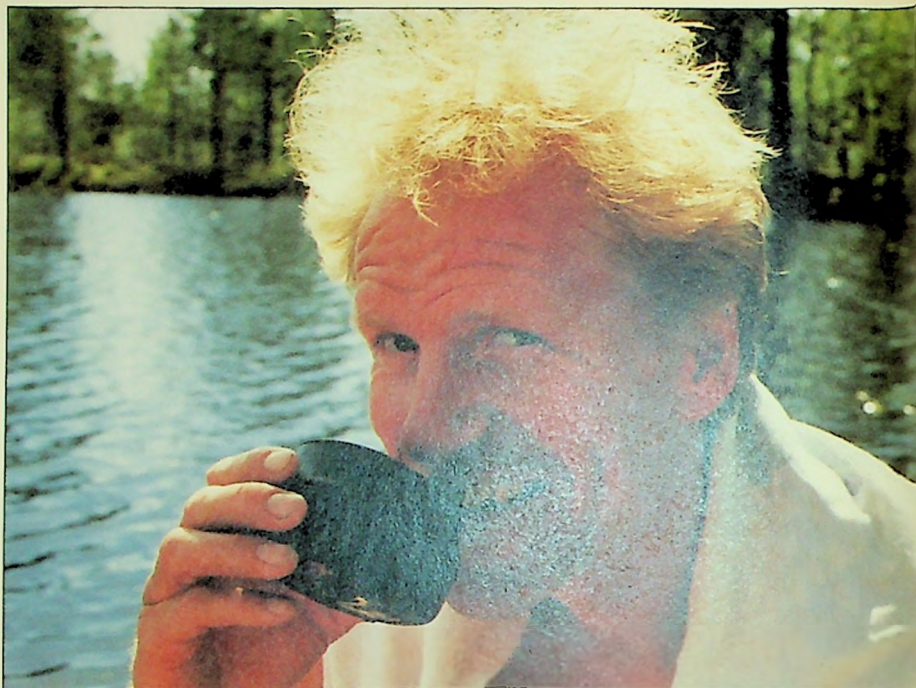
25. september skal MFs styre avgjøre om Menighetsfakultetet skal si ja til departementets tilbud om å flytte til et annet sted i Oslo, mot at MF får midler til å bygge et nytt og tilsvarende bygg. For tiden jobber MFs administrasjon med utredninger og forarbeider som styret trenger for å fatte reelle beslutninger. Dette gjelder reguleringsplaner og bebyggelsesplaner for tomte-alternativene på Diakonhjemmet og på Lovisenberg. I den forbindelse har MF å gjøre med offentlige myndigheter som f.eks. Byplankontoret og Byantikvaren i Oslo. Bakgrunnen for hele saken er at Stortinget har vedtatt at Ostlanders Musikkonservatorium skal flytte til Musikkhogskolen som er MFs nærmeste nabo. For å få plass til alle studentene de da får, trenger Musikkhogskolen mer plass.

Minnegaver

Menighetsfakultetet takker for en mottatt minnegave i forbindelse med begravelsen til Hans Heltorp i mai i år. Heltorp var medlem av Ingedal MF-forening. Vi takker også for 3 500 kroner som ble gitt til fakultetet ved bortgangen av MF-vennen Arne Lovald, Stavern.

KLAR TIL TJENESTE!

Et pionerprosjekt der naturen og villmarka skal brukes til å forkynne evangeliet og utvikle mennesker, blir Odd Arne Skogens første prestetjeneste etter at han nå er ferdig på MF. (Foto: Benedikte Gaam Roed)

Vil bruke naturen som klasserom

– Ideen er å bruke Guds natur som klasserom til å møte mennesker med evangeliet. I naturen har jeg opplevd å komme i kontakt med mennesker. Derfor tror jeg vi her kan skape gode motesteder med dem som ellers ikke står så nær kirken.

DETTE SIER cand.theol. Odd Arne Skogen (28 år), nyutdannet våren 1995 fra praktikum på Menighetsfakultetet. Han går inn som leder for et pionerprosjekt, et unikt samarbeid mellom Møre bispedømme, Spjelkavik menighet og Kristen Idrettskontakt (KRIK). Tiltaket er kalt Prosjekt Friluftsliv. Oppgaven er å finne ut hvordan friluftsliv kan være et egnet redskap i ledertrening, konfirmantarbeid, forebyggende ung-

domsarbeid, familiearbeid og i arbeidet med å utvikle en stab.

– Så vidt jeg kjenner til, er dette det første prosjektet i landet av sitt slag, forteller Odd Arne Skogen. Han gleder seg – og er spent på samme tid – til denne tjenesten som han er blitt ordnert til.

En av de viktigste initiativtakene til prosjektet er faktisk biskop Odd Bondevik. Han besøker Menighetsfakultetet

«Naturen skaper gode motesteder»

hvert semester for å snakke med studenter som kommer fra hans bispedømme. Biskopen merket seg Odd Arne, som er fra Spjelkavik, og hans muligheter for en spesiell tjeneste.

Foruten teologien har Odd

Arne både pedagogikk mellom-fag og halvårsenhet i friluftsliv. Han har arbeidet et halvt år som barne- og ungdomsarbeider i Sogn og Fjordane krets av Misjonselskapet og har mangeårig erfaring fra KRIK som medarbeider i bl.a. KRIK Villmark, der de har jobbet med lederutvikling og personlighetsdanning. Sammen med en gruppe på 14–15 medarbeidere har han også arrangert både snøhule- og vinterturer, naturretreat og sommerturer med vekt på brevandring og klatring.

– Vi hadde en slik naturretreat

«I naturen er jeg i kontakt med meg selv»

i pinselhelgen der programmet spant rundt dette med rennende

og stille vann. Begge deler finner vi jo i Bibelen. Poenget er å komme avsesid i stillhet, både enkeltvis og i fellesskap.

Han forteller at de den første kvelden på en slik retreat faster og er helt alene, plassert ut enkeltvis langs en elv. Dagen etter kommer de sammen til et fiskemåltid ved et stille vann. Assosiasjonen til Jesus som møter disiplene ved Tiberiassjøen etter oppstandelsen, er klar. De snak-

«Jesus underviste disiplene ute»

ker om frykt, det å være alene, stillheten innfor Gud, og Herren som ber oss følge ham i alt som skjer med oss i våre liv. De snakker om hvile og aktivitet i hverdagen, og de ber for hverandre.

– Jesus tok med seg disiplene ut i naturen for å undervise dem. Jeg ser på naturen som Guds egen pedagogikk som jeg tror vi kan bruke i kirkens arbeid. Kanskje kan vi på denne måten nå bedre ut til særlig gutter og ungdom som har vansker på ulike måter. Målet er å utvikle den enkelte i forhold til både Gud, seg selv, til andre mennesker og til skaperverket.

Jeg mener ikke dette friluftsarbeidet kan erstatte annet kirkelig arbeid. Men jeg opplever at det her er et tomrom der vi kan hente inn noe for kirken. Det jeg drømmer om, er å sette mine erfaringer med naturen inn i en menighetsramme, i en sammenheng av gudstjeneste, undervisning og nærhet til det hele mennesket.

Jeg håper jo også at det ikke bare blir et tre-årig prosjekt, men at vi i løpet av denne tiden kan utvikle modeller som kan tas i bruk også i andre menigheter. Kanskje det også kan gi inspirasjon tilbake til MF, sier Odd Arne Skogen.

KLAR TIL TJENESTE!

Anne Birgitta Langmoen Kvelland (t.h.), her sammen med en av beboerne på Nordseterhjemmet, blir både bibelskolelærer og sykehjemsprest etter fullførte MF-studier. (Foto: Marianne Torp)

Livets vår og livets høst

– Jeg synes det skal bli spennende å arbeide både med unge bibelskoleelever og med gamle som bor på sykehjem. De unge står på spranget ut i livet, mens de gamle er opptatt av spørsmål ved livets slutt, sier Anne Birgitta Langmoen Kvelland som avsluttet praktikum på MF i juni.

HUN VIL KOMBINERE to tjenester, bibelskolelærer i halv stilling ved Indremisjonsselskapets bibelskole i Staffeldts gate, Oslo og en stilling i 20 prosent som sykehjemsprest ved Nordseterhjemmet.

Anne Birgitta Langmoen Kvelland (35) hører med til dem som har tatt teoretikum ved MF og vært ute i ulike kirkelige tjenester, for hun kom tilbake og tok praktikum. I mellomrommet har hun vært både daglig leder av Kirkens SOS i Agder, lærer på Lagets Bibel- og Evangeliseringscenter i Mandal og misjonsekretær for Laget i Kristiansand.

– De unge tiltaler meg veldig. Jeg synes det er gøy å undervise dem. Når de kommer rett fra videregående skole er de reflekterte uten at de har rukket å bli blasserte. De gamles problemer har jeg foreløpig arbeidet lite med, sier hun. Men gjennom en trafikkulykke for en del år tilbake var hun selv svært nær døden.

– Ulykken gav meg en ny forståelse av det å være kristen. Jeg roet meg ned til å se at Guds barn er, de trenger ikke gjøre en hel masse hele tiden, påpeker hun.

– Jeg har nok lært mer teologi mens jeg var i arbeid enn gjennom undervisningen på MF, men her på fakultetet lærte vi et håndgrep og en måte å jobbe på som har vært nyttig. På praktikum opplevde jeg at modningsprosessen ble vektlagt. Det satte jeg pris på. Samtidig tror jeg MF bør legge enda mer vekt på veiledning, også gjennom hele studiet, mener Anne Birgitta Langmoen Kvelland.

Uteksaminerte ved Menighetsfakultetet våren 1995

Listen over uteksaminerte ved Menighetsfakultetet våren 1995 er lang. På avdeling for kristendomsutdannelse tok 113 grunnfag, 51 mellomfag, 4 hovedfag og 2 Semesteremne i livssyn og religion. På kateketseminaret var det 7 som tok eksamen. 22 avsluttet sine teologistudier med embetseksamen i teologi. På praktikum var det i alt 23 som avsluttet sine studier. Totalt var det 222 som fikk sine vitnemål denne våren.

Grunnfagseksamen

Svanhild Aabakken, Jessheim; Dag Frode Aas, Stordal; Ketil Aasen, Akland; Astrid Helene Odegård, Knapper; Jostein Orum, Jessheim; Liv Nesse Alvsåker, Bryne; Thomas Oivind Andresen, Oslo; Thorbjørn Anvik, Horten; Knut Bjørnar Asphol, Kleive; Bjarne Austad, Oslo; Bjarte Baasland, Oslo; Inger Johanne Berge, Heggedal; Kristin Bergsholm, Vormedal; Gry Anita Bergsland, Skien; Sidsel Bjering, Farsund; Grethe-Lill Bjerke, Tistedal; Aud Jorunn Bjerkeim, Ålgård; Anne Louise Bogerivedt, Gjerdrum; Jo Inge Bolstad, Larvik; Lasse Braadland, Mandal; Anne Berit Bredland, Søgne; Nils Mauritz Brundtland, Finnsnes; Jan Magnus Brusdal, Oslo; Lars Martin Dahl, England; John Tore Daland, Grimstad; Astrid Charlotte Egebakken, Egersund; Elisabeth Eikrem, Molde; Frode Eikrem, Kvernes; Hege Alette Eilertsen, Stamnes; Aasold Ekelund, Heistad; Erling Ekroll, Setskog; Jostein Enger, Fagernes; Dag-Håkon Eriksen, Klofta; Kristin Eriksen, Tonsberg; Asmund Farestveit, Kristiansand; Solbjørg Farstad, Kvelde; Siv Flesja, Ålgård; Vidar Frustøl, Fredrikstad; Mona Leite Fuglestad, Helle; Jan Erik Gabrielsen, Kristiansand; Walthar Gulliksen, Sandefjord; Bjørn Espen Hægeland, Strømmen; Christine Hærra, Billingstad; Miriam Bergem Haland, Skien; Nina Hellebakken Hagen, Lillestrøm; Rino Alexander Hansen, Stokke; Birgitte Hanssen, Stavanger; Stig Tidemann Hasselgård, Stathelle; Kathrine Hilde Haugland, Oslo; Frode Heistad,

Fjellhamar; Lena Elvira Solfrid Hillestad, Drammen; Oyvind Johannes Hope, Oslo; Torunn Holmen, Sandefjord; Jan Erik Hovland, Hedalen; Richard Jensen, Strømmen; Runar Johannessen, Langesund; Fredrik Andre Johnsen, Fredrikstad; Marit Jonsson, Molde; Reidun Kjeldsen, Kvelde; Kristine Rohngebæk Kjærnes, Moss; Anne Knobloch, Langesund; Lars Petter Krog, Orje; Kjersti Langås, Grimstad; Sjur Langeland, Ulefoss; Marit Langemyr, Oslo; Jon Andreas Larsen, Oslo; Viggo Larsen, Husøy-sund; Nellie Lie, Oslo; Tone Cecilie Mogedal, Asker; Vibeke Mørck, Åneby; Elen Kristin Meberg, Borhaug; Kristine Mella, Råde; Marius Gunnar Mjaaland, Oslo; Liv Kristine Moland, Grimstad; Solfrid Skjørestad Muren, Oslo; Bjørn-Inge Mydland, Hauge i Dalane; Olav Nenseter, Sokna; Britt-Ranveig Nielsen, Naustal; Geir Tore Aamda Nilsen, Mandal; Torill Sommerro Nilsen, Sandefjord; Arnt-Håkon Nordkil, Bertnes; Anne Irene Olebakken, Nordby; Andre Olsen, Askim; Anne Berit Anmarkrud Olsen, Skotselv; Sigurd Pedersen, Elnesvågen; Terje Reinford, Rakkestad; Dag Henning Rinden, Orje; Christian Otto Ruge, Oslo; Dag Rune Solversen, Randaberg; Marianne Sørli, Leksvik; Astri Cecilie Salvesen, Farsund; Inger Janet Sandsmark, Tau; Bodil Anne Kalgraff Sivertsen, Kristiansund; Knut Erik Skarpaas, Nesøya; Torfinn Skarpaas, Søgne; Marta Skjeldal, Bulken; Oistein Skullerud, Enebakk; Dina Riska Smith, Hommersak; Elisabeth Stige, Molde; Narve Strand, Vadsø;

Jan Erik Sveistrup, Oslo; Margrete Telhaug, Ranheim; Linn Thu, Bryne; Olaug Christine Moll Tobiassen, Løken; Lars Helge Tveit, Kviteseid; Karina Unhjem, Slemmestad; Per Otto Vangen, Vestskogen; Lars Kristian Waale, Stavern; Aimi Wallumrod, Kongsberg; Rune Wennesland, Oslo; Marthe Westgaard, Oslo; Ellen-Marie Wilborn, Oslo; Lina Ytreland, Koper-vik.

Mellomfagseksamen

Inger Lise Overgaard, Hamar; Camilla Bredde Andreassen, Oslo; Gaute Baustad, Nedstrand; Grethe Karin Berg, Drammen; Aleksander Wasland Berntsen, Grimstad; Tanja Bjerklund, Duken; Knut Borge, Fjerdningby; Hans Gunnar Botnen, Olderskog; Kristin Botnen, Olderskog; Hildegunn Dirdal, Kolbu; Inger Kristine Enger, Vikerksund; Vibeke Enstrom, Gran; Geir Morten Forland, Fjellhamar; Lars Erling Friestad, Kleppe; Orazio Natale Giunta, Oslo; Irene Gjelstad, Nonsberg; Jostein Bergem Haland, Skien; Bjørn Erik Høgseth, Skien; Anne Langås Handeland, Oslo; Marianne Haugerud, Greåker; Anne-Lise Johansen, Drammen; Marit Johnsen, Hamar; Ann- Kristin Halle Karlsen, Drammen; Eivind Haare Krogh, Mjøndalen; Maria Kverneland, Birkeland; Frank Robin Nergård Løyen, Oslo; Tonje Langås, Mosby; Jarle Ludvigsen, Harstad; Elisabeth Lundevold, Øvrebo; Rannveig Marthinsen, Birkeland; Borghild Midtun, Vikeså; Eileen Beate Mingeødegard, Svinndal; Marius Gunnar Mjaaland, Oslo; Oyvind Nerheim, Tingvoll; Therese Rønneberg, Oslo; Anne Marit Riste, Lømen; Håkon Kristian Sorby, Oslo; Preben Skogen, Brennåsen; Hans Petter Solli, Kleive; Gunvor Tjostheim Steinsland, Haugesund; Ann Kristin Tosterud, Aurskog; Jostein Tvedten, Oslo; Knut Tveiteid, Grimstad; Per Otto Vangen, Vestmoen; Trond Viggedal, Sandnes; Siv Linda Vikse, Vansø; Torgunn Vistnes, Enebakk; Cecilie Engedahl Wendelborg, Kristiansand; Anita Weng, Nordby; Kristin Wennessmo, Bjørkelangen; Mari Wirgenes, Jar-

Hovedfagseksamen

Frid Ragna Drevvatne, Narvik; Sten Are Hanserud, Oslo; Stig Werner Hol-

ter, Fyllingdalen; Reidun Kyllingstad, Sandnes.

Semesteremne i Livssyn og Religion

Hans Gunnar Botnen, Olderskog; Kjersti Irene Veland, Jorpeland.

Kateketseminaret

Jorunn Blindheim, Oslo; Helge Gabrielsen, Bryne; Jan Steinar Halås, Eide; Roy Olav Hordvik, Haugesund; Helga Johannessen, Hafsfjord; Ole Kristian Kogstad, Gjerdrum; Kirsti Melangen, Hinna.

Teologisk embetseksamen

Frode Askekjer, Vennesla; Edel Margrete Bjørshol, Kristiansund; Einar Bondevik, Sogndal; Yngve Haavard Brosstad, Nesoddtangen; Unni Eikeland, Suldalsosen; Even Fanebust, Alversund; Sunniva Gylver, Oslo; Tore Henrik Hansen, Fredrikstad; Edle Dorothea Hallingby, Honefoss; Allan Longfeld Røddland Hjort, Frogner; Kyrre Klevberg, Skui; Ole Petter Lilleby, Drammen; Nils Terje Lunde, Mandal; Trond Morlandsto, Koltveit; Bente Nies, Randers, Danmark; Anders Hoel Paulsen, Skedsmokorset; Ovar Andreas Sandaker, Skjoldtun; Sven Ebbell Skjold, Asker; Sigvald Lorentsen Steilbu, Vangsvik; Torgeir Sorensen, Tønsberg; Jan Ove Anders Totland, Bremnes; Jan Ivar Vorren, Breivika.

Praktisk-teologisk seminar

Sigmund Akselsen, Kristiansand; Bård Egil Halmøy Boye, Stavanger; Geir Braadlie, Oslo; Nina Margret Engen, Bronnøysund; Hege Elisabeth Fagermoen, Oslo; Bernt Forstrønen, Bergen; Øyvind Hjemdal, Oslo; Egil Sigfred Hjortland, Kristiansund; Jan Petter Johannessen, Tønsberg; Ingeborg Erikstein Krager, Bø i Telemark; Tom Krager, Oslo; Solveig Aass Kristiansund, Drammen; Anne Birgitta Langmoen Kvelland, Arneberg; Åge Lønesløkken, Oslo; Bård Meland, Oslo; Karianne Solveig Pettersen, Drammen; Asbjørn Romsaas, Oslo; Espen Schjetne, Ski; Kjell Johan Sekkingstad, Fjell; Odd Arne Skogen, Ålesund; Ingulf Vatnar, Oslo; Einar Vegge, Oslo; Ingunn Margrete Aarseth, Soreidgrend.

Demokrati-dagen

18. september innbyr MF alle interesserte til kursdag om den etiske begrunnelsen for demokratiet. Professor Bjørn Erik Rasch fra Institutt for statsvitenskap ved Universitetet i Oslo, filosofen Nina Karin Monsen og Menighetsfakultetets egen førsteamanuensis Gunnar Heiene ser på de normative, filosofiske og teologiske begrunnelsene for demokratiet. I en paneldebatt drøfter aktive politikere dagens utfordringer for demokratiet.

Kursavgiften på 300 kroner inkluderer også lunsj.

Påmelding til Menighetsfakultetet innen 8. september, tlf 22 59 05 00, eller bruk påmeldingskupongen på baksiden av bladet.

MF på lærerstevne

Menighetsfakultetet inviterer til kursdag fredag 27. oktober under Ostlandske lærerstevne. Kurset knytter an til arbeidet med et nytt og utvidet kristendomsfag. Det tar opp nye synsmåter innen bl.a. bibelfag og kristendoms-historie med tanke på å gjøre bibeltekstene levende for nye generasjoner. Kurset har fått tittelen «Livets tekst og tekstens liv». Foredragsholdere er førsteamanuensis Terje Stordalen, amanuensis Vidar L. Haanes og professor Jan-Olav Henriksen. Fullt program vil bli annonsert, eller fås ved henvendelse til MF, tlf. 22 59 05 00. Kurset holdes i MFs lokaler i Gydas vei 4, Oslo. Programmet varer fra 9.00–14.45. Kurset er gratis, og det trengs ingen påmelding.

Verdier til unge

MF setter fokus på formidling av normer og verdier til ungdommen når vi inviterer lærere i den videregående skole til kurs 2.–3. januar 1996. Når verdiene forvitrer, hvilke verdier har vi da? er temaet for stipendiat Paul Otto Brunstad fra Norsk Lærerakademi. Han arbeider med en doktorgrad om ungdomskulturen. Hogskolelektor Gudmund Hummelvold ser på hvordan filmer og video former normene til de unge. Stipendiat Finn Hjarde-maal tar for seg hjemmets betydning for de unges verdier, mens IKOs styrer Erling Pettersen ser på skolens rolle som verdi- og normformidler. Fullstendig program fås ved henvendelse til MF, tlf. 22 59 05 00. Kurset koster: 340 kroner. Søknadsfrist: 15. november. For påmelding kan du bruke kupongen på baksiden av Lys og Liv.

Menigheten – den nye familien

Av Karl Olav Sandnes

For noen år siden kjørte jeg gjennom et av slumområdene i Bangkok sammen med en kollega fra Institute of Theological Education. – Ser du den gamle kvinnen på den andre siden av gata, ropte med ett min kollega. Jeg var i tvil om hvem han mente, for det var sant og si ganske mange ute på gata.

– HUN ER MEDLEM i min menighet. Tenk nå kan jeg kjøre gjennom her og møte en som er med i menigheten, fortsatte han. I hans ansikt leste jeg glede ved å treffe en som tilhørte hans menighet, som om det skulle være en av hans familie.

Sammenliknet med familien
Kristenlivet lever vi ikke alene, men sammen med andre. I Det nye testamente (NT) blir det kristne fellesskapet og menigheten stadig omtalt med ord som tilhører familievirkeligheten.

Mange av Jesu liknelser henter sin verden fra familien og husholdningen. Han bruker ord som husherre, tjener, forvalter og måltider og henspiller slik på livet i en familie.

Peter er ganske rystet når han spør Jesus i Markus 10 om hva de skal få som har forlatt alt for å følge ham. Jesus svarer ham med at de skal få erstattet tapet i forhold til sin familie.

Hos apostelen Paulus finner vi det samme. Gud er Far. Jesus omtales som Guds sønn. De troende er Guds barn og ar-

vinger, de er brødre og søstre. Fra å være fremmede, er de kristne nå blitt medlemmer av en familie.

Familie-termene blir brukt så mange steder at vi må betrakte sammenlikningen med familien som den viktigste av alle metaforer i NT, dvs all bildebruk, som er brukt om menigheten.

Sosiale strukturer

Når NT snakker om menigheten som en familie, fanger det inn strukturer som den gangen fantes i den sosiale virkeligheten, og samtidig pekes det på nye idealer og strukturer.

Det oppsto en rekke husmenigheter der evangeliet gikk fram. NT forteller at det var husmenigheter bl.a. i Roma, Korint, Kenkrea, Tessalonika, Filippi, Troas, Efesus, Kolossæ, Laodikea, Damaskus, Caesarea og Jerusalem. Husfellesskap var med andre ord typisk for urkirken.

Husherren ble omvendt med hele sitt hus. Slik var det for Kornelius i Apostlenes gjerninger kapittel 11. Og slik var det for Lydia i Ap.gj.16. Kornelius' og Lydias storfamilie ble omskapt til en menighet. De første kristne menighetene var da også faktiske familier. Troen gikk i arv.

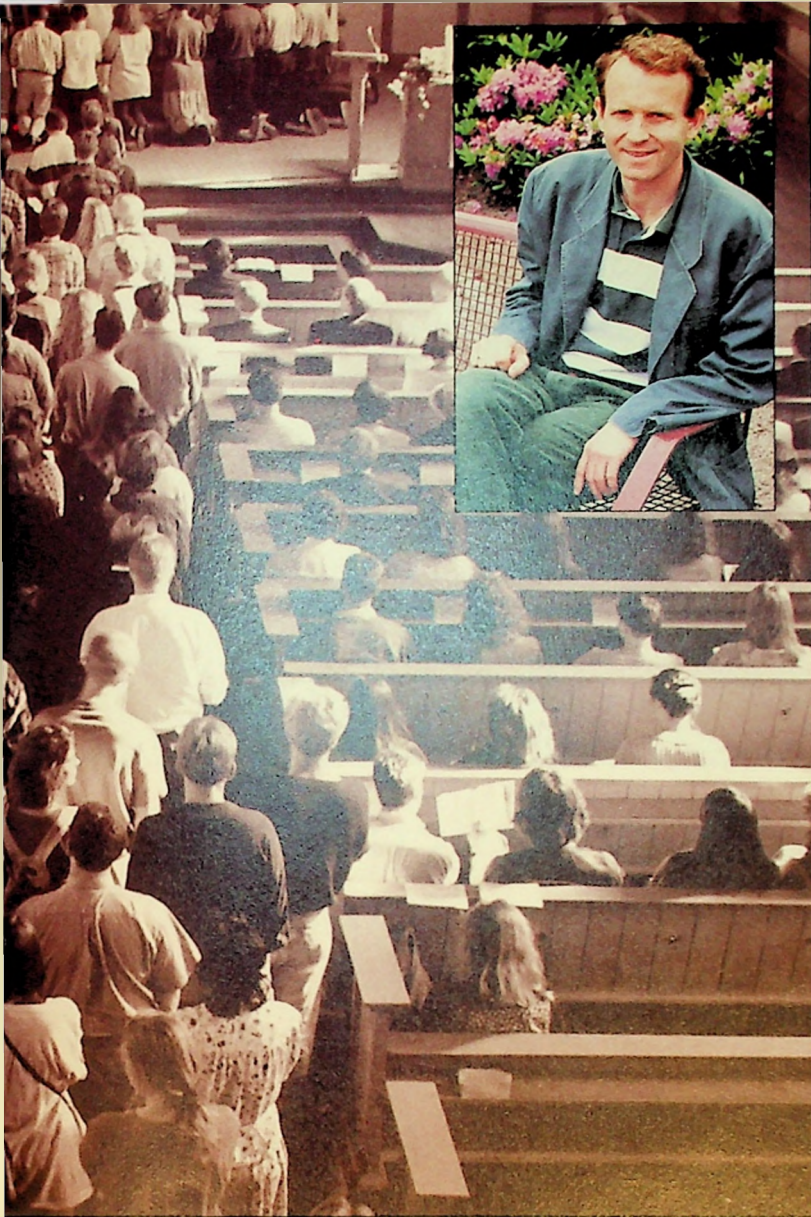
Nye idealer

Samtidig tenker NT nytt når menigheten sammenliknes med en familie. I Markus 3 blir Jesus oppsøkt av sin mor, sine brødre og søstre. De oppsøkte ham som en virkelig sønn og bror. Jesus tok imidlertid disse slekts-

skaps-ordene og brukte dem om den flokken som var rundt ham. Han løste altså familierordene fra sin naturlige sammenheng og lot dem angi et nytt og annerledes fellesskap.

Den samme tanken finner vi i Galaterbrevet 3,26–28. Alle er Guds barn i kraft av troen på Kristus. Dette er et familiefellesskap der kjønn, status og rase ikke lenger legger premissene. Denne erkjennelsen trekker Paulus når han drofter enheten

– Det nye testamente sammenlikner menigheten med en familie. Det er i et slikt nært fellesskap, mennesker kan bli omvendt og bevart i troen, skriver professor Karl Olav Sandnes. Artikkelen er et sammendrag av et foredrag han holdt på MFs etterutdanningskurs for kirkelige medarbeidere i juni. (Foto: Odd Mehus/Marianne Torp)

med sin tro. Skal en omvendt se vare og bli bestemmende for et menneske, har den nyomvendte sterkt behov for å finne venner som er etablert i et religiøst fellesskap. Dessuten trenger nyomvendte et fellesskap som viser nærhet, omsorg og ansvar, for å bli og vokse i troen.

Omvendelsen er altså ikke bare et nytt gudsforhold. Det innebærer også et nytt menneskelig fellesskap. Fellesskapet med andre troende blir en del av frelsens og troens virkelighet fordi Kristus er til stede i dette fellesskapet. Dette ser vi også av skriftsteder som Matt 18,20; Apg 28,15; Ef 3,16.18.

Tilbake til Bangkok. Den samme menigheten som jeg nevnte i starten, besøkte jeg to år etter. Vi hadde vært på gudstjenesten og dro så på sightseeing i byen. Jeg hadde imidlertid glemt noe og kom tilbake til kirken tre–fire timer etter. Da var menigheten fortsatt sammen. De hadde brukt tiden til å synge og be sammen. Og de hadde laget mat, spist og tilbrakt tid sammen.

Vi forlot menigheten med mye mer enn våre gjenglemte saker. Vi hadde med oss bilder av en menighet som var sammen og hadde et fellesskap der samværet i seg selv ble prioritert. Kanskje er det nettopp det vi også skal være når vi bygger menighet.

i troen som evangeliet skaper. Her kommer helt nye idealer inn: En familie grunnet på den felles Kristus-tro, ikke på gitte roller.

Det nye kommer også inn ved at Jesus kaller sine etterfølgere for venner. Vennskapsidealet i antikken la vekt på at venner var likemenn, at «like barn leker best». Jesus satte dette på hodet ved å være tolleres og synderes venn. Han som var lik Gud, forlot sin like (1. Pet 2,7), for

å bli mennesker lik og tilbringe tid sammen med syndige mennesker som slett ikke var hans like. Gjennom sitt liv og sin død har Jesus gitt oss et fellesskapsideal som er viktig å vise i praksis i menigheten.

Omvendelsen og fellesskapet

Moderne kunnskapssosiologer som P.L. Berger og T.H. Luckmann har kastet lys over hvor viktig det er ikke å være alene

MF-lærer reviderer kirkens konfirmantplan

• *Den største utfordringen for kirkens konfirmantopplæring er å få de unge til å fortsette etter konfirmanttiden.*

• *Dagens unge stiller de eksistensielle spørsmålene, men de er like åpne for Margit Sandemos verden som for kirkens.*

AMANUENSIS LAILA Riksaasen Dahl har mye på hjerte når hun snakker om unge mennesker og om konfirmant-tiden i Den norske kirke. MF-læreren sitter som leder av Utvalg for revisjon av plan for konfirmant-tiden, oppnevnt av Kirkerådet. I løpet av ett år nå skal utvalget komme fram til et forslag som Kirke-møtet skal behandle.

Ulike konfirmanter

Blant konfirmantene finner vi i

dag flere udøpte enn tidligere, gjerne barn av 68-ere. Det er flere psykisk funksjonshemmede som følge av HVPU-reformen. De fleste konfirmanter har hatt kristendoms-kunnskap i skolen, men enkelte har valgt det bort. Noen har vært med på kirkens dåpsopplæring, andre ikke. Dessuten er det flere med en annen kulturbakgrunn enn den norske.

– Alle disse skal kirken møte. Vi satser på økte valgmuligheter i konfirmantundervisningen og differensiert undervisning. Dessuten prøver vi å få til mer vekselvirkning mellom undervisning og andre arbeidsformer, sier Laila Riksaasen Dahl.

Den største utfordringen er likevel å få de unge til å fortsette etter konfirmasjonstiden.

– Det er en skrikende nød at

vi har for lite miljø å tilby dem etter konfirmasjonen. Svært mye står på kontakt med eldre unge. Ungdom møter opp der ungdom er. Da trenger det egentlig ikke skje noe spesielt av program. Utfordringen til de voksne kristne er å tåle litt når de ser at gudstjenesten er fremmed for de unge. Oppgaven er å inkludere dem, ikke la seg forarge over de kirkefremmede.

Åpne for det åndelige

Laila peker på at det er stor forskjell på de unge i dag og i begynnelsen av 80-årene da hun selv arbeidet som kateket.

– I 80-årene stilte unge mennesker de intellektuelle spørsmålene om Guds eksistens og skapertroen kontra utviklingslæren. I dag kommer de unge med eksistensielle spørsmål til

kirkens medarbeidere: Hvorfor tror du? Og hvordan kom du fram til det?

De er veldig åpne overfor den åndelige dimensjonen i tilværelsen, men er alt-etende. Hvordan vet vi f.eks. at det er kirkens og ikke Margit Sandemos verden som gjelder? Slik spør de. I denne sammenhengen er det kanskje mer vitnesbyrdet fra et levd kristenliv som vil overbevise, enn de mange ord vi sier. Dette er en skikkelig utfordring til alle kristne.

Laila synes også det må være tøft å være ung i dag. De blir målt og veid i så mange sammenhenger, og halvparten finner ut at de er gjennomsnittlige eller under det.

– Kirken kan hjelpe de unge ved å bygge opp selvfølelsen ut fra noe annet enn prestasjon. Det beste av alt her er Salme 8 og Joh 3,16 som er sentrale ord i konfirmantundervisningen. Det hjelper veldig på selvfølelsen å høre at Gud er glad i oss selv om vi er syndere. Mange unge i dag trenger denne høyst menneskelige siden av evangeliet, sier Laila Riksaasen Dahl.

MF-lærer Laila Riksaasen Dahl sitter som leder av et utvalg som skal revidere konfirmantopplæringen i kirken. – Mer differensiert undervisning for å møte ulike konfirmantgrupper, er hennes oppskrift.

Informasjonssekretær Marianne Torp har fått mange nye abonnenter til Lys og Liv gjennom verveaksjonen, men fortsatt har vi et stykke igjen i vi har nådd målet på 500 nye abonnenter. (Foto: Aud Kvalbein)

Du lar vel ikke sjansen gå fra deg!

Mange er blitt med på Lys og Livs verveaksjon for å få flere abonnenter. Har du benyttet sjansen til å vinne 8 000 kroner i billetter til en reise dit du selv vil? Fortsatt har du muligheten!

FOR HVER ABONNENT du verver til Lys og Liv får du ett lodd i en trekning om billettene. Du må snakke med dem du vil verve, og de må si ja til å få bladet tilsendt. Mer skal det ikke til. Abonnementet er gratis.

Lys og Liv blir utgitt av Menighetsfakultetet, den institusjonen i Norge som utdanner flest kirkelige medarbeidere. Også mange kristendoms lærere og andre som tjener i kristelige organisasjoner har sin utdannelsen herfra.

Lys og Liv kommer med fem nummer i året. Med hvert nummer følger en postgiroblankett som også er en adresselapp. Det er selvsagt frivillig om mottakeren vil gi til MF. Bare det å være interessert i Menighetsfakultetet, er grunn nok til å bli abonnent.

På baksiden av dette bladet finner du en vervekupong. Du kan verve flere personer, så mange du får plass til. Kupongen kan du sende i posten uten frimerke. Du kan også ringe Menighetsfakultetets informasjonsssekretær Marianne Torp, tlf. 22 59 05 50.

Vi trekker reiser 1. november i år. Hvorfor skulle ikke nettopp du bli den heldige vinner av billetter for 8 000 kroner? Du lar vel ikke sjansen gå fra deg!

KORSVEI

- et nyskrevet konfirmantverk som nå er
sendt alle prestegjeld

Mange spørsmål er lettere å stille enn å svare på...

I dette nye konfirmantverket er Jesus hovedperson – og utfordrer. Boka er direkte i møtet med vår tids etiske utfordringer, f.eks. miljø, forbrukersamfunn, menneskeverd og seksualitet.

Utdrag fra forfatterens forord i elevboka:

- ☪☪ *Konfirmasjonstida handler om de store spørsmålene:*
Hvor kommer vi fra?
Finnes det en Gud?
Hva er meningen med livet?
Hvordan skal jeg leve?

Det er lettere å stille slike spørsmål enn å svare. Det beste du kan bruke konfirmasjonstida til, er å undre deg, stille dine egne spørsmål og lete etter svar. Denne boka har ikke alle svarene, men den vil prøve å gi deg hjelp til å lete. Og den som leter, skal finne... Vi ønsker deg god leting! ☪☪

Forfatterne er *Stig Lægdene* og *Dag Nordbø*. Begge er prester med lang erfaring fra konfirmantundervisning. *Jan O. Henriksen* har fylt boka med illustrasjoner som det ikke er mulig å forholde seg likegyldig til.

Konfirmantverket KORSVEI består av
- konfirmantboka (pris kr 170,-)
(foreligger både på bokmål og nynorsk)
- lærerveiledning
- kassett

CAPPELEN

MF på kryss og tvers

Tekst og foto: Marianne Torp

30 år på MF

Marit Spydevold er antagelig den som har vært lengst ansatt i administrasjonen på Menighetsfakultetet. Hun begynte som kontorsekretær 1. september i 1965. I dag er Marit førstesekretær og en av hovedoppgavene er å organisere eksamensavviklingene. Når nye studenter kommer, er de ofte innom Marit i forbindelse med innskrivningen. De fleste studentene som har studert noen år ved MF, husker hun ved navn, og hun følger med på hvilke stillinger teologene og prestene havner i etter hvert.

Praktikumskandidater anno 1970

Mandag 12. juni var det fest og feiring av 25-årsjubileet for de som var ferdig med praktikum i 1970. Fungerende rektor den gangen Ingemann Ellingsen var med på feiringen sammen med 21 av kandidatene. Jubileet ble innledet med kveldsgudstjeneste i Gamle Aker kirke, som også var stedet for gudstjenestevelsene i praktikumstiden. Tore Kopperud var kullets tillitsmann og hadde ansvar for gudstjenesten. De aller fleste av kandidatene er i dag prest i Den norske kirke.

Foto: Oddvar Sorvik

Bibel-X-pressen

23. mai var det offisiell åpning av Bibel-X-Pressen, der MF er med-aksjonær. Stortingrepresentant Jon Lilletun (til venstre) hadde åpningshilsen, og Roar Haldorsen i Bibelleseringen møtte i Gutenberg-antrekk. Haldorsen er den som har stått bak buss-ideen og vært en pådriver. Bussen eies og drives av Bibelleseringen, Indremisjonsselskapet, den diakonale Lukas-stiftelsen og Menighetsfakultetet. Den skal brukes i kristendoms-, livssyns- og religionsundervisningen i grunnskole og videregående skole. Trykketeknologiens historie fra steintavler, via lær og skinn til papyrus og pergament vil bli presentert. En kopi av Gutenbergs trykkpresse står midt i bussen. Bussen har også dagens bibel på EDB.

Videre skal bussen brukes under møtekampanjer og evangeliseringsaksjoner, også enkelte MF-aksjoner.

Piano til MF

I et tidligere Lys og Liv ble det skrevet at MF trengte et piano til musikkrommet. En av våre lesere, Ingeborg Stuve, hadde et piano som hun ønsket å gi bort. Pianoet er nå på plass i musikkrommet på MF, og teologistudent Odd Ketil Sæbo er blant dem som får glede av instrumentet. Hjertelig takk for gaven!

Lys og Liv er 60 år

Det første nummeret av Lys og Liv kom ut i 1935. Den gangen var professor K. Vold og sogneprest S. Barstad redaktører. Bladet kom ut fire ganger i året de første årene. Deretter ble utgivelsene doblet. Menighetsfakultetet hadde den gang fått foreninger, grupper og komiteer som arbeidet for fakultetet. Styret savnet et bindeledd mellom disse vennene og fakultetet. Dette var bakgrunnen for at Lys og Liv ble startet.

Lærere og administrativt ansatte ved MF

På de fire neste sidene finner du bilde, navn og tittel på alle som arbeider ved Menighetsfakultetet. Personene er sortert avdelingsvis. Fargen på bilderammene angir hvilken avdeling de er knyttet til.

■ Fakultetets ledelse	■ Økonomiavdelingen	■ Avdeling for kristendomskunnskap
■ Sekretariatet	■ Biblioteket	■ NFR-stipendiater
■ Studieadministrativ avdeling	■ Studentpresten	■ Praktikum
■ Informasjonsavdelingen	■ Avdeling for teologi	■ Kateketseminaret

Finn Olav Myhre
direktør

Oskar Skarsaune
dekanus, professor KH

Gunnar Rein Olsen
kontorsjef

Marit Spydevold
førstesekretær

Marit Gamst Kristoffersen
sekretær

Grethe Juul
sekretær

Gerd Hermanrud
1. kontorfullmektig

Lena Strøm
1. kontorfullmektig

John Erik Eriksen
EDB-konsulent

Anders Espedokken
vaktmester

Knut Døderlein
betjent

Ellen Irene Veili
kantinceassistent

Arne J. Eriksen
studiesjef

Elisabeth Kristiansen
studieveileder teologi

Malfrid Norum
studieveileder kristendom

Nils Aksel Rosæg
konsulent litterat./forskning

Marie Luise Dichl
sprakkonsulent

Pirjo Krabbe
studiekonsulent

Aud Kvalbein
informasjonssjef

Marianne Torp
informasjonssekretær

Hilde Kristine Hasvold
økonomisjef

Gunnar Wang
konsulent/lonnsansvarlig

Kai Rune Byberg
kasserer

Turid Julien
1. kontorfullmektig

Randi Rønningen
biblioteksjef

Mette Rokke
bibliotekar

Elna Strandheim
bibliotekar

Hanne Rakel Lovaas
1. kontorfullmektig

Inger Vestol
kontorfullmektig

Paul Erik Wirgenes
studentprest

Gunnar Heiene
avdelingsleder, 1. amanuensis ST

Torleiv Austad
professor ST

Ernst Baasland
professor NT

Hans Kvalbein
professor NT

Bernt T. Oftestad
professor KH

Magne Saebø
professor GT

Arvid Tangberg
professor GT

Tore Wiggen
professor ST

Lars Ostnor
professor ST

Tormod Engelsen
l. amanuensis MV/RV

Kjell Olav Sannes
l. amanuensis ST

Jan Schumacher
l. amanuensis KH

Martin Synnes
l. amanuensis NT

Tor Magnus Amble
amanuensis Hebr./GT

Bjørn Helge Sandvei
amanuensis Gresk/NT

Karl William Weyde
amanuensis GT

Harald Hegstad
forsker NFR

Karl Olav Sandnes
avdelingsleder, professor NT

Jan-Olav Henriksen
professor ST

Peder Gravem
l. amanuensis ST

Reidar Hvalvik
l. amanuensis NT

Sverre Dag Mogstad
l. amanuensis RP

Arild Romarheim
l. amanuensis MV/RV

Terje Stordalen
l. amanuensis GT

Vidar Leif Haanes
amanuensis KH

Svein Olaf Thorbjørnsen
amanuensis ST

Stephanie Dietrich
stipendiat ST

Ole Fredrik Kullerud
stipendiat KH

Robert W. Kvalvaag
stipendiat NT

Oystein Lund
stipendiat GT

Kristin Moen Saxegaard
stipendiat GT

Hanne Birgitte Sodal Tveito
stipendiat NT

Torleif Elgvin
NFR-stipendiat

Ulla Schmidt
NFR-stipendiat

Anders Aschim
NFR-stipendiat

Halvor Nordhaug
rektor

Olav Skjevesland
professor PT

Oystein Bjordal
amanuensis PT

Per Arne Dahl
amanuensis PT

Klara Myhre
amanuensis PT

Anne Pettersen
praksisleder PT

Berit Okkenhaug
amanuensis PT (permisjon)

Laila Riksaasen Dahl
amanuensis PT (til 01.12.95)

Birger H. Fossum
rektor

Marit Rypdal
fung. rektor

Vi gratulerer Lys og Liv med 60-årsjubileet

De fem første var med som annonsører i 1935

Gratulerer med jubileet!

Vi trykker fortsatt menighetsblader og teologiske tidsskrifter. Ellers alt innen grafisk produksjon.

FLISA BOKTRYKKERI A/S
Køffengata 84 - Postboks 23, 2271 Flisa
Tlf. 62 95 19 55 - Fax 62 95 26 71

Gjør som MF,
bruk **Hotel IMI**
Staffeldtsgate 4, Oslo
☎ 22 20 53 30

Bok & Media
LUTHERSTIFTELSENS BOKHANDEL
Akersgt. 47 - 0180 OSLO - Tlf.: 22 42 39 10

Vi gratulerer
Lys og Liv med
60 års jubileet.
Dagen, 55 311755

Planlegg hostens bibelgruppe nå!

Bli bedre kjent med Profeten Amos

Vidar Kristensen:
PROFET I MOTVIND

Heftet er skrevet for grupper
Kr. 125,-

SAMBÅNDET FORLAG

Nytt kompetansegivende kurs i praktisk prestetjeneste

Livets mening og menneskers frelse
- bibelfaglig, hermeneutisk og homiletisk belyst

Menighetsfakultetet innviterer til nytt kurs i Spesialkompetanse for Praktisk Prestetjeneste, SPP element III. Det er tre kursuker; i mars, august og oktober 1996. Den ene kursuken foregår i Oxford. Kursoppgave og eksamen gjennomføres i 1997. Kurset arrangeres av MF i samarbeid med Den norske kirkes Presteforening og Nemd for Etterutdanning av prester. Foreløpig kursprogram fåes ved å henvende seg til MF, tlf. 22 59 05 00. For nærmere opplysning kontakt konsulent Nils-Aksel Røsæg, tlf 22 59 05 53. Søknadsfristen er 15. september 1995, endelig opptak i desember.

Egenandelen for kurset er 4 000 kroner. En kan søke Regionalt Etterutdanningsutvalg om permisjon og støtte.

DET TEOLOGISKE MENIGHETSAKADEMIET

NÅ ER DEN HER!

NY bibelleseplan for tenåringer og konfirmanter. Nå også med temaopplegg og spesialsider.

Ring eller skriv etter gratis prøveeksemplarer eller **ABONNER NÅ!**
Kun kr 100,- pr. år.

**Bibellese-
ringen**

Boks 1527 Vika, 0117 OSLO
Tel. 22604183 Fax 22604583

(Kvantumsrabatt for konfirmanter)

<p>Utsyn - en pådriver til misjon. Reportasjer, forkynnelse og synspunkter. Misjonssambandet, Grensen 19 0159 Oslo</p>	<p>1945-1995 50 år VÅRT LAND</p>	<p> Indremisjonsselskapet FOR FATTIG OG RIK</p>
<p> Tlf. 38 04 39 00</p>	<p>MHS MISJONSHØGSKOLEN TEOLOGISK FAKULTET Vi gratulerer med 60 års-jubileet</p>	<p>Fjellhaug Skoler hilser dere hjertelig og ønsker glede og frimodighet i arbeidet for bibel- og bekjennelsestro teologi. Ikke noe er mer maktpåliggende i vår tid enn å gi unge medarbeidere i kirke og skole et godt fundament for sin tjeneste. <i>Egil Sjaastad, rektor</i></p>
<p> GÅ UT SENTERET SANTVASKESKOLE OG SENTER FOR MED- OG OMVÅRNING 2090 Hurdal, tlf. 63 98 77 77</p>	<p>Vi gratulerer med jubileet! Norsk Lærerakademi Bergen</p>	<p>Be om vår skoleplan Hedmarktoppen Folkehøgskole Boks 1070, 2301 Hamar tlf. 62 53 45 11, fax 62 53 44 99 Dramalinje, Fritidslinje, Musikklinje, Medialinje, Bibel- og Misjonsskole</p>
<p>IKO IKO-Forlaget AS Pb. 2623 St. Hanshaugen, 0131 OSLO Tlf: 22 60 64 22 Fax: 22 56 63 62</p>	<p> KIRKENS NØDHJELP Sammen for en rettferdig verden - menighetenes internasjonale diakoni.</p>	<p>F22- KONTAKTSENTERET Osterhausgt. 11, Oslo. Tlf. 22 11 33 00 Vi gratulerer hjerteligst med jubileet!</p>
<p>VI GRATULERER STRØMMESTIFTELSEN</p>	<p>Vi gratulerer med jubileet og ønsker alle lykke til med bibellesningen. Bibelles- ringen Boks 1527 Viken 0117 OSLO Tel. 2260-1183 Fax 2260-4583</p>	<p>Den Evangelisk Lutherske Frikirke og Budbæreren gratulerer med jubileet og ønsker Menighetsfakultetet og Lys og Liv gode år under Guds velsignelse.</p>
<p>Den Norske Israelmisjon gratulerer «Lys og liv» med 60-års dagen! - for jøde først Collettsgt. 43, 0456 Oslo</p>	<p> Tlf. 22 23 51 55</p>	<p>HOV DOKKA HOV DOKKA</p>
<p>Odd B. Jølstad as BEGRAVELSESBYRÅ tlf. 22 15 10 50</p>	<p> FOKUS REISER Kirkegt. 8, 4611 KR. SAND TLF: 38 02 69 21 Vi gratulerer med jubileet og ønsker lykke til videre</p>	<p>Håndvevde kirketekstiler med broderikunst BRØDERIKUNSTNER ANNE LANDSVERK Atelier "Norsk Borderdesign" tlf. 22 56 02 82, 0258 Oslo Vev: SYNNOVE WESTGARDEN VIKER Tekstiltelier tlf. 35 95 58 88, Døve, 3800 Ba</p>

Beste stand Kirke 94

Marit Anny's
Vevstogo

Tepper
Løpere
Kyrkjetekstiler

Marit Anny's Vevstogo
2967 Lomen Tlf/fax 61 34 39 99

KIRKEBEKLEDNING

Albaer for prester og diakoner, liturgiske drakter for klokkere.

Målfrid Bølset
6635 Meisingset
tlf. 71 53 13 34

Abonner på
Lys og Liv

**OLSEN NAUEN
KLOKKESTØPERI**

Boks 2035 3103 Tønsberg
tlf. 33 38 00 03

Kirkeklokker-Ringemaskiner-Service

NYMAN SCHULTZ

AN AMERICAN EXPRESS COMPANY

Tlf. 22 55 63 60

Fax. 22 55 64 83

Kjell-Petter Dahl

Med troen i motvind

Enkelte opplever å bli trette i sitt kristenliv. Troen kan synes å svikte. Forfatteren vil gi hjelp ut av mismot og mørke. Nøden kan bli til nåde. Det er mulig å få fargene i livet tilbake. Motvinden kan gi oppdrift til et liv i glede – under løftens åpne himmel.

LUNDE

Kr 175,-

**VIKTIG
MELDING!**

Bli inspirert i studiene og videre arbeid gjennom informasjon om misjon og ulike forbønnsprosjekter.

Bestill vårt nye bønnehefte (kr.30,-) og mere informasjon fra:

Den norske Santalmisjon
Postboks 9219 Grønland
0134 Oslo

Tlf.: 22 67 94 00 -
Fax.: 22 67 93 35
Egen bønnetelefon: 22 67 92 03

Dåpsopplæring i hjem og menighet

La tripp trapp bli en integrert del av menighetens dåpsopplæring. **Tripp trapp-treff** er et ypperlig utgangspunkt for et rikt og fruktbart familiearbeid.

Ring for mer informasjon om hvordan
Hjemmenes Dåpsring kan hjelpe!

hd-forlaget

stiftelsen hjemmenes dåpsring

Postboks 173
1430 Ås

Telefon: 64 94 37 60
Telefax: 64 94 29 95

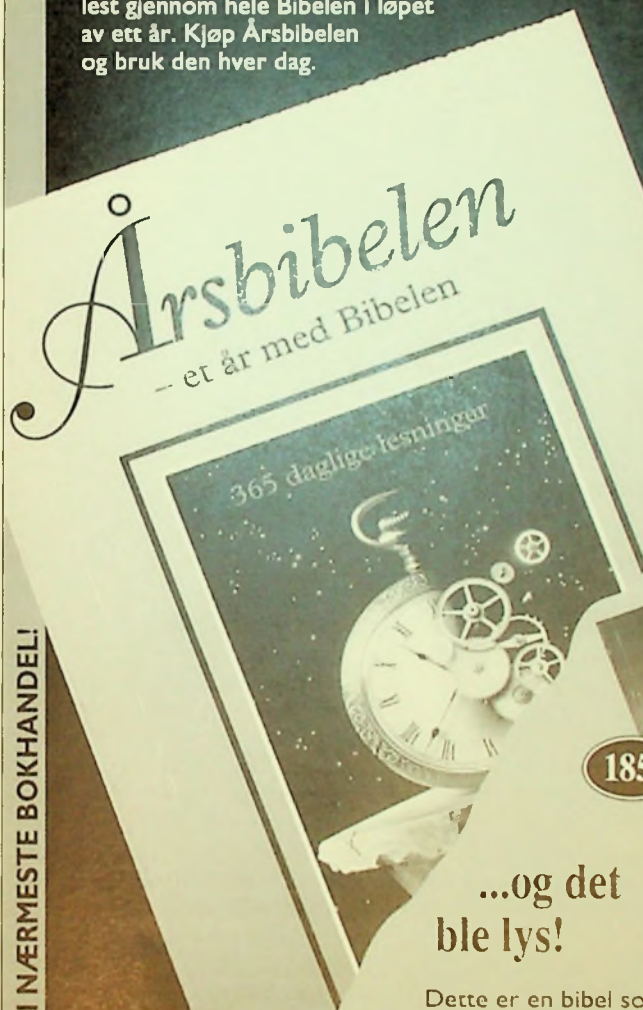
VELG DEG EN UTGAVE SOM PASSER DITT BEHOV!

Årsbibelen - 365 daglige lesninger

Setter du av 15 minutter hver dag, vil du ha lest gjennom hele Bibelen i løpet av ett år. Kjøp Årsbibelen og bruk den hver dag.

Ny bibel...

...i dagens språk?

245,-

185,-

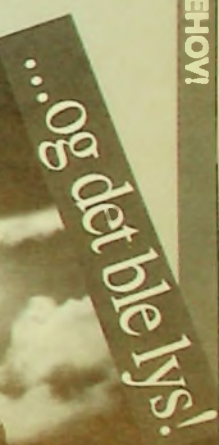
...og det ble lys!

Dette er en bibel som er grei å ha i sekken og på tur. En hendig og praktisk bibel i lite format. Vakre naturbilder på omslaget med lys som tema. Omslaget er plastlaminert. Bokmål og nynorsk.

Det Norske Bibelseiskap

DIN NYE BIBEL FÅR DU I NÆRMESTE BOKHANDEL!

Ettersendes ikke ved varig adressefor-
andring, men returneres Menighets-
fakultetet med påført ny adresse.

BLAD Retur
MF Kartotek
Postboks 5144 Majorstua
0302 Oslo

Ja, jeg vil verve abonnenter til Lys og Liv
og vinne billetter for 8 000 kroner

Navn på verver: _____

Adresse: _____

Postnr /sted: _____

Jeg har vervet følgende som abonnenter på Lys og Lys:
(skriv tydelig både navn, adresse og postnummer)

_____
_____
_____
_____

Kan sendes
ufrankert.
Adressaten
betaler porto.

Svarsending
170 000/169

Det teologiske Menighetsfakultet
Majorstua
0301 Oslo

Ja, jeg melder meg på:

- Demokratidagen 18. september *om normative,
filosofiske og teologiske begrunnelser for demokratiet.*
Påmeldingsfrist 8. september.
- Kursset 2.-3. januar 1996 om *Formidling av normer
og verdier i ungdomskulturen.*
Påmeldingsfrist 15. november.

Navn: _____

Adresse: _____

Postnr /sted: _____

Kan sendes
ufrankert.
Adressaten
betaler porto.

Svarsending
170 000/169

Det teologiske Menighetsfakultet
Majorstua
0301 Oslo